

همشهری جامعه

روح‌الله را برای جوانان نوشتم

گفت‌وگو با هادی حکیمیان، نویسنده کتاب «روح‌الله»؛ همزمان با رونمایی از تقریظ رهبری بر این اثر

حضرت امام خمینی (ره)، آیین رونمایی از تقریظ رهبر معظم انقلاب اسلامی بر کتاب «روح‌الله» روایت مستند زندگی امام خمینی (ره) به قلم هادی حکیمیان در چهارمین آیین پاسداشت هنر و ادبیات انقلاب اسلامی برگزار شد. کتاب «روح‌الله»

گفت‌وگو

علی‌الله سلیمی

روزنامه‌نگار

در آستانه فرا رسیدن سی‌وششمین سالگرد ارتحال

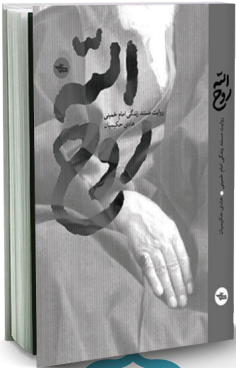
با توجه به تالیف و انتشار آثار متعددی با محوریت شخصیت و زندگی بنیانگذار انقلاب اسلامی، حضرت امام خمینی (ره)، کتاب «روح‌الله» بر اساس چه نیاز تازه‌ای در حوزه ادبیات و تاریخ نوشته شده است؟ همچنین ایده اولیه این کتاب چگونه در ذهن‌تان شکل گرفت و به‌سامان رسید؟

عمده کتاب‌هایی که در مورد زندگی امام خمینی (ره) نوشته شده‌اند، آثار دانشگاهی و پژوهشی هستند که قابل ارائه به مخاطب عام رمان خوان نیست. من می‌خواستم اثری تولید کنم که طیف وسیعی از مخاطبان کتابخوان را در بر بگیرد. برای همین سعی کردم کارم تا سر حد امکان به داستان و رمان نزدیک باشد. در کتاب روح‌الله مخاطب با یک روایت روبه‌روست؛ روایتی در مورد یک رهبر که من سعی کردم نثری روان داشته باشد؛ طوری که دانش آموزان سال‌های آخر دبیرستان، دانشگاه‌ها، زنان خانه‌دار و یک کارگر یا کاسب بازاری هم بتوانند بخواند

و با آن ارتباط برقرار کنند. ایده این کار

در زمان دانشجویی به ذهن من رسید.

من مقاله‌ای در خصوص انتخابات دوره هفدهم مجلس شورای ملی در زمان دولت دکتر مصدق در سال ۱۳۳۱ را می‌نوشتم که به طور اتفاقی با سندی جالب و تازه روبه‌رو شدم. امام خمینی (ره) در سال ۱۳۳۱ نامه‌ای به یکی از روحانیان یزد نوشته و از او خواسته بودند مردم را برای شرکت در انتخابات تشویق کنند. برای من خیلی جالب بود که امام (ره) سال‌ها قبل از انقلاب و تأسیس جمهوری

گپ و گفت با علی محمد مؤدب، مدیر موسسه شهرستان ادب درباره کتاب «روح‌الله»

«روح‌الله» تکیه بر وقایع مستند دارد

موسسه فرهنگی و هنری شهرستان ادب، مرکز شناخته‌شده‌ای برای اهالی ادبیات در سال‌های اخیر است که بیشتر آثار تولیدی در این موسسه در رویدادهای فرهنگی و ادبی خوش درخشیده‌اند. از جمله در بخش انتشارات که کتاب «روح‌الله»، مستند زندگی امام خمینی (ره) به قلم هادی حکیمیان، یکی از آثار تولیدی این مرکز انتشاراتی محسوب می‌شود. گپ و گفت کوتاه با علی محمد مؤدب، شاعر و مدیر موسسه شهرستان ادب درباره کتاب «روح‌الله» را با هم مرور می‌کنیم.

کتاب «روح‌الله» میان آثار و تولیدات انتشارات موسسه فرهنگی و هنری شهرستان ادب چه جایگاهی دارد؟

این کتاب از آثار موفق و قابل توجه موسسه شهرستان ادب است، چرا که زندگی تاریخی و سیاسی شخصیت‌های بزرگ و به‌ویژه رهبران اثرگذار در انقلاب‌های مهم، همواره از علاقه‌مندی‌های

افشار کتابخوان جامعه بوده است.

سیدروح‌الله موسوی خمینی، رهبر

انقلاب اسلامی ایران، شخصیتی است که مطالعه و شناخت ابعاد زندگی او،

هم در فهم تاریخ معاصر و هم

در تصمیم‌گیری برای

افق‌های آینده می‌تواند

مؤثر باشد.

چه ویژگی‌هایی باعث شده این اثر در ردیف آثار موفق و ماندگار انتشارات شهرستان ادب قرار گیرد؟

کتاب «روح‌الله» تکیه بر وقایع مستندی دارد که در

کنار یکدیگر، بخش‌های مهمی از زندگی تاریخی و

سیاسی رهبر انقلاب اسلامی را با زوگ می‌کنند. منابع

و مآخذهای مذکور در پایان کتاب، به خوبی

روشنگر دقت نویسنده و تلاش او برای

روایتی دقیق از وقایع است ولی این امر،

منافی استفاده نویسنده از تکنیک‌های

معمول زندگینامه‌نویسی برای تبیین و

جذابیت بیشتر اثر نیست. اثر در ۱۰ فصل

نوشته شده و هر فصل، راوی یکی

از بخش‌های مهم زندگی

امام خمینی (ره) است.

اسلامی هم به انتخابات و رای مردم احترام می‌گذاشتند. به نظر من آمد که فعالیت‌های سیاسی-اجتماعی امام (ره) در قبل سال‌های ۴۱ مفعول مانده برای همین شروع این کار در ذهنم زده شد.

از ویژگی‌های اصلی کتاب «روح‌الله» اتکای آن به منابع و تحقیقات گسترده نویسنده است. منابع اصلی تحقیقات شما در این زمینه به چه شکل تأمین شد و چقدر وقت برای این کار گذاشتید؟

من از روی علاقه شخصی اقدام به نگارش این کار کردم. از آنجا که کتاب روح‌الله کل حیات امام (ره) را در بر می‌گیرد به ناگزیر ما

یک مقطع صدساله از تاریخ معاصر ایران را از نظر می‌گذرانیم.

اسناد روزنامه‌ها و نشریات دوره‌های مختلف، منابع تاریخ

شفاهی و کتاب‌های خاطرات افراد مختلف اعم از موافق و

مخالف را از نظر گذراندم؛ به طوری که کار تحقیق، فیش‌برداری

و نگارش نهایی ۶ سال طول کشید.

ویژگی قلم شما، روایتگری با نگاه داستانی و البته متنی به داده‌های تاریخی است. این ویژگی در نگارش کتاب «روح‌الله» تا چه اندازه به کمک‌تان آمد و مسیر شما را در رسیدن به مقصد هموار کرد؟

من از ابتدا هم بنساختنم یک کار دانشگاهی و پژوهشی صرف بنویسم. اصلاً

بنابند تاریخ‌نگاری خشک و بی‌روحی که

صرفاً حوادث را روایت می‌کند به مخاطب

ارائه کنم. برای همین تا آن میزانی که

امکانش بود اثر را با نثر روان و روایتی

داستان‌گونه به سمت رمان بردم. البته من در مورد شخصیت امام خمینی (ره) مطلقاً تخیل را وارد کار نکردم. چون فکر می‌کردم غیر از نزدیکان و خانواده امام (ره) عده زیادی از افراد عادی جامعه هم از امام (ره) تصویر دارند و کوچک‌ترین لغزش

من ممکن است به این تصویر خدش‌های وارد کند. به همین

خاطر شدیداً به تاریخ وفادار بودم و سعی کردم کار مستند باشد.

در عین حال جوری باشد که مخاطب عام داستان خوان را

هم به خودش جذب کند.

اگر بخش قابل توجهی از مخاطبان این

کتاب را جوانان امروزی بدانیم، شما در روایتگری خود از شخصیت و مراحل زندگی حضرت امام (ره) تا چه اندازه دغدغه‌هایی این گروه سنی را مدنظر داشتید؟

بخش اصلی نگاه من به نسلی بود

که بعد از فوت امام (ره) متولد

شده و اساساً ایشان و زمانه

رهبری شان را درک

نکرده‌اند. برای همین

همواره دغدغه‌های نسل

جوان امروزی در ذهنم

بود. اساساً این کتاب

می‌خواهد به ۳ سؤال

اساسی جوان امروزی

پاسخ بدهد؛ اول اینکه

اصلاً چه لزومی داشت در

سال ۵۷ در ایران انقلاب بشود، دوم

اینکه چرا این انقلاب باید پشوتوانه

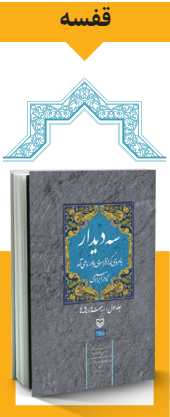
گپ و گفت با علی اصغر عزتی پاک، نویسنده و مدیر گروه نویسندگان و تولید محتوای انتشارات شهرستان ادب

روایت جذاب و قابل فهم از تاریخ معاصر ایران

افراد مختلفی در تولید و انتشار آثار ادبی در انتشارات موسسه شهرستان ادب، سهیم هستند که یکی از این افراد، علی اصغر عزتی پاک، نویسنده و مدیر گروه نویسندگان و تولید محتوای انتشارات شهرستان ادب است.

کتاب «روح‌الله» چه ویژگی‌هایی دارد که باعث شده این اثر در نوع خود، متفاوت و نوجلوه کند؟ کتاب «روح‌الله»، مستند زندگی امام خمینی (ره) با رویکرد نو نوشته شده است و شاید این مهم‌ترین ویژگی‌اش باشد. هادی حکیمیان، نویسنده این کتاب که خود پیش از آنکه به تاریخ‌نویسی شهره باشد، یک داستان‌نویس است، به‌دروستی پی برده است که دیگر یک گذار دروازه‌رو نمی‌تواند آن چنان‌که باید اقناع‌کننده باشد. البته مراقب بوده هم‌زمان که از برخی عناصر داستانی برای ملموس کردن ماجراها و اشخاص برای مخاطب استفاده می‌کند، از امر واقع دور نشود و کار را به خیال‌ورزی نكشاند. او برای تحقق این مهم، علاوه بر اینکه تعهد خود به تاریخ را از دست نداده، به یاری نگاه و ابزارهای ادبی، موضوعش را غنی‌تر و درگیرکننده‌تر روایت کرده است.

این سبک روایی از منظر داستان‌نویسی چه دستاوردی می‌تواند داشته باشد؟

سه دیدار با مردی که از فراسوی باور ما می‌آمد

کتاب «سه دیدار با مردی که از فراسوی باور ما می‌آمد» نوشته‌ش نادر ابراهیمی درباره بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران است که در آن، نویسنده، زندگی و ابعاد مختلف شخصیتی خمینی (ره) را بررسی کرده است. نویسنده جلدهای اول و دوم این کتاب را در سال‌های ۷۵ تا ۷۷ نوشته است. اگر چه این کتاب ۳ جلدی است، جلد سوم آن هرگز منتشر نشده است.

گزارش

رونمایی و انتشار تقریظ رهبر انقلاب بر کتاب «روح‌الله»

ترسیم چهره واقعی امام

در چهارمین پاسداشت هنر و ادبیات انقلاب اسلامی که صبح روز یکشنبه، ۱۱ خرداد ۱۴۰۴ با حضور اندیشمندان، محققان حوزه فرهنگ و ادبیات انقلاب اسلامی و اصحاب رسانه در دفتر حفظ و نشر آثار رهبر معظم انقلاب اسلامی برگزار شد، از تقریظ رهبر معظم انقلاب بر کتاب «روح‌الله» روایت مستند زندگی امام خمینی (ره) به قلم هادی حکیمیان رونمایی شد. این برنامه، طی مراسمی در یک نشست پژوهشی در مؤسسه پژوهشی فرهنگی انقلاب اسلامی با سخنرانی مهدی ابراهیم‌زاده، معاون دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله‌العالی)، حجت‌الاسلام محمدرضا فلاح شیروانی، ابراهیم برزگر، حکیمه سقایی‌بی‌ریا، وحید یامین‌پور، سجاد صفارهرندی و... برگزار و متن تقریظ حضرت آیت‌الله خامنه‌ای بر کتاب «روح‌الله» منتشر شد.

متن تقریظ رهبر انقلاب اسلامی بر این کتاب به شرح زیر است:

بسمه‌تعالی

این کتاب توانسته است چهره‌ای نزدیک به واقع از امام خمینی (ره) ترسیم کند؛ خردمندی، دوراندیشی، ایمان ناب، اخلاص در عمل، اراده پولادین، باور ژرف به گفته و عمل و هدف خود، شجاعت بی‌نظیر، دانش گسترده، روح لطیف و زال، امید و اعتماد به خدا... و البته ویژگی‌های دیگری هم هستند که این نویسنده به آن دست نیافته است. امام خمینی در این کتاب -بحق- رهبری بزرگ و بی‌نظیر است که بساور او به مردمش، نیمی از محصول کار او را تشکیل می‌دهد.

من هم مانند نویسنده می‌گویم:

خدا خمینی را تا ظهور حضرت مهدی ارواحنا

فداه برای اسلام و مسلمین نگه دارد.

مطالعه این کتاب برای نسل جوان ما بسیار

سودمند است.

مرداد ۱۴۰۳

دیدگاه

دعوت پیامبر گونه امام

وحید یامین‌پور، نویسنده و فعال فرهنگی: به‌نویسنده کتاب «روح‌الله» هادی حکیمیان تبریک می‌گویم که با این تقریظی که نصیب کتاب تألیفی وی شده، مدال رهبری بر سینه‌شان می‌درخشد. در تمام مدتی که این کتاب را می‌خواندم به‌دنبال یک ویژگی از امام و نسبت آن با مردم بودم و متوجه شدم مردم در دهه‌های ۴۰ و ۵۰ نمی‌دانستند که امام را حل جنبه‌های مختلفی از جمله در حوزه شعر و عرفان دارد و ایشان با دقت به تحولات منطقه نگاه می‌کنند، اما یک چیز را در چشم امام می‌دیدند و آن هم این بود که یک مرد نظر کرده آمده که می‌خواهد تاریخ را عوض کند. این ویژگی یعنی دعوت پیامبر گونه امام خمینی در متن کتاب، بارها شکوفا می‌شود و ارتباط امت با امام که خیلی مهم است به خوبی در این کتاب به تصویر کشیده شده است.

ثمره درختی که امام بنا نهاده

مهدی ابراهیم‌زاده، رئیس حوزه ریاست و معاون دفتر حفظ و نشر آثار رهبر انقلاب: ما در مورد این گونه کتاب‌ها با کشف استعداد‌های جوانانی که هنوز در وقوع انقلاب به دنیا نیامده بودند، مواجه هستیم و از این موضوع، شگفت‌زد می‌شویم. این افراد اکثراً متولد دهه ۶۰ یا ۷۰ هستند. آنها ثمره درختی هستند که امام (ره) بنا نهاده؛ ثمراتی که باعث شگفتی رهبر انقلاب می‌شوند. پرداختن به امام را حل، پرداختن به اصل وریشه ما و خود ماست، امیدواریم که ثمرات انقلاب و جریان فرهنگی انقلاب بتواند در تقویت جبهه مقاومت و عدالت اثرگذار باشد.

رقم زدن محیط انسانی

حجت‌الاسلام فلاح شیروانی، نویسنده و استاد حوزه علمیه: امام می‌خواستند یک رشد برای بشر و به تعبیر خودشان محیط انسانی را رقم بزنند. مردم ایران می‌خواهند انسان جدیدی شوند که کشند و با نسلان جدید، می‌شود به سمت تمدن جدید رفت.

حل معمای ۱۵۰ساله

ابراهیم برزگر، محقق و استاد دانشگاه: امام توانست معمای ۱۵۰ ساله‌ای را که اسلام می‌تواند همزمان با تغییرات اجتماعی، نظام سیاسی ایجاد کند، حل کند. امام در عمل این کار را انجام داد و توانست یک انقلاب و نظام سیاسی را با گزاره دینی ایجاد کند.

قفسه

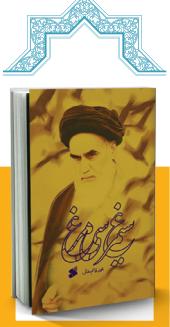

سه دیدار با مردی که از فراسوی باور ما می‌آمد

الف‌لام خمینی

کتاب «الف‌لام خمینی» به قلم هادی‌الله بهبودی، زندگینامه امام روح‌الله موسوی خمینی است که در ۱۱۵۷ صفحه و ۱۸ فصل نوشته شده است. این اثر منتخب یازدهمین جایزه ادبی جلال آل احمد در بخش مستند و همچنین برنده جایزه سی‌وششمین کتاب سال جمهوری اسلامی ایران شده است. اثر حاضر، شرح مفصلی از زندگی سیدروح‌الله خمینی (قدس‌سره) است.

سیمرغ سی مرغ

کتاب «سیمرغ سی مرغ» نوشته محمد قائم‌خانی، آثری داستان‌گونه پیرامون زندگی حضرت امام خمینی است که از تולد روح‌الله خمینی در خانه بزرگ آقامصطفی در خمین شروع می‌شود و تا وداع شگفت‌انگیز و تا وداع سرمد ایران با آیت‌الله خمینی در بهشت‌زهره در تهران ادامه می‌یابد. این کتاب که از سوی انتشارات شرکت چاپ و نشر بین‌الملل منتشر شده شامل «ولادت»، «سیر و حدت»، «یا کثرت»، «رهبر نهفت» و «امامت» است.